

Peroci, Ela: **Med pravljice.**

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021, 136 str.

| C | 1. stopnja | za bralce vseh starosti

Zbirka pravljic Ele Peroci je izšla ob 100. obletnici rojstva; prinaša izbor pravljic, vsako je ilustriral drug ilustrator:

Moj dežnik je lahko balon, ilustr. Marlenka Stupica,
Muca copatarica, ilustr. Ančka Gošnik Godec,
Hišica iz kock, ilustr. Lidija Osterc,
Stara hiša št. 3, ilustr. Tanja Komadina,
Nina v čudežni deželi, ilustr. Jelka Reichman,
Smetana, ilustr. Maja Kastelic,
Pravljice žive v velikem starem mestu, ilustr. Marlenka Stupica,
Amalija in Amalija, ilustr. Anka Luger Peroci,
Očala tete Bajavaje, ilustr. Peter Škerl.

Občuteni spremni besedi sta prispevala Jelka Pogačnik: *Moja mama Ela Peroci* in Peter Svetina: *Teta Ela*.

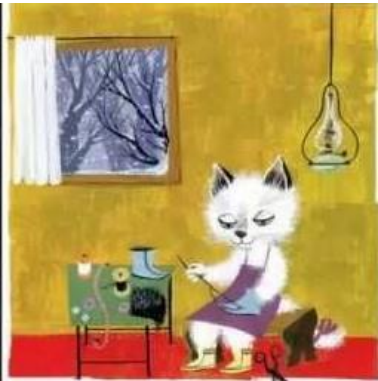
Spodbude za branje:

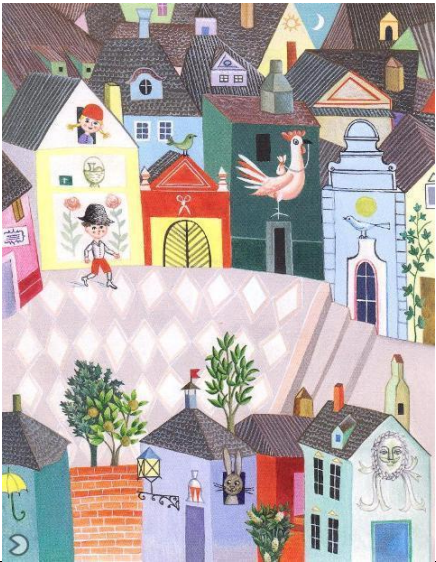
Katere pravljice Ele Peroci poznamo? (Otroci jih nekaj poznajo, vendar ne vedo, da jih je napisala Ela Peroci). Na kratko predstavim pisateljico in njeno delo.

Kakšno pravljico preberem v celoti (npr. pravljico *Nina v čudežni deželi* (otrokom v vrtcu), *Amalija* in *Amalija* (dognano nonsens besedilo, ki vzbuja smeh, povem, da je ilustracija delo ene od pisateljinih hčera), *Stara hiša št. 3* (kot iztočnico za pogovor o tem, kako pogosto, skoraj v vsaki pravljici Ele Peroci so hišice in vrtovi ...) itd.

Predstavitev pravljic oz. »preverjanje«, koliko jih poznamo, lahko izpeljemo v kombinaciji izbranih odlomkov in ilustracij. Glasno beremo odlomke, otroci pokažejo pravo ilustracijo in povedo naslov in tudi pravljico na kratko, če ju poznajo. Fotokopije ilustracij položimo pred njih, odlomki so lahko tudi bolj zahtevni, odvisno pač od starosti bralcev.

Nekaj primerov (tole je uporabno tudi kot »delovni list«):

Moj dežnik je lahko balon	Vse je v najlepšem redu, le otroci so neredni. Zvečer, ko ležejo spat, nikoli ne pospravijo copatk za seboj. Drugo jutro jih iščejo pod mizo, na stopnicah, v vozičku med drvami, v žepu očetove suknje; in po dolgem iskanju najdejo eno copato v kuhinji, drugo v sobi.	Ilustr. Anka Luger Peroci
Muca copatarica	Sredi travnika je stala hišica iz kock in v njej je stanovala Jelka. Ob sončnem vremenu je sedela pred hišo in poslušala ptičje petje, v deževnih dneh pa se je sprehajala po sobah, ki niso bile nikoli dolgočasne. Bile so vse poslikane.	Ilustr. Peter Škerl
Hišica Iz kock	Ko je gledala skozi očala, se je vrt spremenil. Zelen je bil še vedno, le velik je bil tako, da ni bilo videti meje. Med travo so se vile bele stezice, a ko jih je malo bolje pogledala, je videla, da se premikajo.	Ilustr. Marlenka Stupica
Pravljice žive v velikem starem mestu	Jelka je odprla oči šele nad mestom. Velike ljubljanske hiše so bile čisto majhne. Med hišami je videla štirioglata dvorišča. (...) Ob hišah so mrgolele črne pike – to so bili Ljubljančani.	Ilustr. Ančka Gošnik Godec

Amalija in Amalija	(Vid) ... je hodil od hiše do hiše in od hišice do hišice, kakor je nanoslo. Vsaka hiša je bila drugačna, a vsaka je imela nadvse lepo izdelana vrata, nad vrati pa znamenje. Vid je gledal in gledal in ni se jih mogel nagledati. Tu živijo pravljice kar po vrsti.	Ilustr. Lidija Osterc
Očala tete Bajavaje	Bili sta Amalija in Amalija. Živeli sta na cvetličnem vrtu in sta imeli vsaka svojo hišico. Amalija in Amalija sta bili tako podobni, da je vsakdo obema rekel Amalija. Tudi oblačili sta se enako in njuni hišici sta si bili na las podobni, svetli in prijazni.	Ilustr. Marlenka Stupica

Nadaljnje spodbude za branje:

Beremo odlomke in otroci ugibajo, iz katerih pravljic so.

Katero koli pravljico razrežemo po odstavkih in spodbujamo otroke, da jo sestavijo. (Lahko razrežemo tudi več pravljic in otroci »rezance« izbirajo in sestavljajo posamezne pravljice.)

Iz katere pravljice je ilustracija na naslovnici knjige *Med pravljice*?

Otroci ilustrirajo katero koli pravljico. Npr. pravljico *Hišica iz kock* sta ilustrirala Lidija Osterc in Svjetlan Junaković: kako pa bi jo mi narisali? *Hišico iz kock* lahko naredimo tudi iz lego kock.

Nekatere pravljice spontano odigramo, npr. *Muca copatarica*, *Amalija in Amalija*.

Pravljice žive v velikem starem mestu izkoristimo za spoznavanje pravljic, najprej tistih v

»starem mestu«, potem pa tudi drugih; spodbujamo otroke, da na podoben način sestavljajo pravljичne uganke. Lahko tudi takole: vsak otrok nariše po eno značilnost iz pravljice in potem ugibamo.

Ob pravljici *Stara hiša št. 3* se lahko pogovarjamo o odnosu do starih hiš danes, o obnovi in novogradnjah. Pretiravam? (V vrtcu pa o pospravljanju copat ob *Muci copatarici*. 😊) Pravljice morda ne nudijo rešitev, vsekakor pa spodbujajo k razmišljanju!

Primerjamo pravljice o hišah in hišicah različnih avtorjev; glej v Priporočilnici Bralne značke:
<https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Mlakar-Ko-hise-ok.pdf>

Naredimo razstavo vseh pravljic Ele Peroci v slikaniških izdajah in zbirkah. Uporabimo naslednje gradivo: *Prisedite k moji mizici: 100 zgodbic in pravljic za branje, čudenje in kramljanje*. Ob 100. obletnici rojstva Ele Peroci in ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke so v Mestni knjižnici Ljubljana, v Pionirski, že tradicionalno zasnovali bralnospodbujevalno akcijo.
<https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2022/02/knjizica-koncna-1.pdf>

mag. Tilka Jamnik